

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาและวิเคราะห์บทแปลเรื่อง *Mouvements Féministes et Condition des Femmes au XXe siècle* (ขบวนการเฟมินิสต์และสถานภาพสตรีในคริสต์ศตวรรษที่ 20) จะเห็นได้ว่าเราสามารถนำเอาความรู้ทั้งในด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติของการแปลตามแนวทฤษฎีความหมายมาประยุกต์ใช้กับการแปลงานเชิงวิชาการได้ ทั้งนี้เพราะงานเชิงวิชาการเป็นงานประเภทสารประโยชน์ที่มุ่งถ่ายทอดบรรณสาร (ข้อมูลที่เป็นประโยชน์) ให้กับผู้อ่านเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้แปลจึงต้องยึดทฤษฎีความหมายซึ่งแบ่งกระบวนการแปลออกเป็นสามขั้นต่อไปนี้

ขั้นตอนแรกคือขั้นตอนในการทำความเข้าใจต้นฉบับ หลังจากผู้แปลตัดสินใจเลือกรื่องที่จะแปลได้แล้ว ผู้แปลจะต้องอ่านเรื่องทั้งหมดให้จบหนึ่งรอบก่อนเพื่อประมาณพื้นความรู้ของตนเองในเรื่องเฟมินิสต์ว่ามีพอหรือไม่ ถ้าผู้แปลมีความรู้พื้นฐานพอ ผู้แปลจะเข้าใจเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี ในกรณีนี้ ผู้แปลยังมีความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงต้องศึกษาหาความรู้เสริมที่อิงอยู่กับความจริงภายนอกเพิ่มเติมก่อนแปล ก่อนอื่น ผู้แปลพยายามหาหนังสือที่เขียนเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นภาษาไทยอ่าน ทั้งนี้เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาโดยทั่วไปเกี่ยวกับแนวคิดเฟมินิสต์รวมทั้งศึกษาการใช้คำศัพท์เฟมินิสต์ แต่ถ้าเนื้อหาบางส่วนยังไม่มีเขียนหรือแปลไว้เป็นภาษาไทย ผู้แปลจะต้องหาอ่านจากหนังสือต่างประเทศ ขั้นตอนที่สองคือการผละออกจากภาษาต้นฉบับ ผู้แปลพยายามทำความเข้าใจเนื้อหาของต้นฉบับและลิ้มโครงสร้างทั้งหมดในภาษาต้นฉบับ ทั้งนี้เพื่อถ่ายทอดความหมายของข้อความออกมาเป็นภาษาไทยที่เป็นธรรมชาติให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ขั้นตอนที่สามสุดท้ายของกระบวนการแปลคือขั้นตอนของการถ่ายทอดความหมาย สำหรับการถ่ายทอดความหมายในงานเชิงวิชาการ ผู้แปลจะต้องมุ่งย้ำถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนอ่านฉบับแปลกับผู้แปลว่าอยู่ในระดับเดียวกันกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนต้นฉบับกับผู้อ่านต้นฉบับหรือไม่ นั่นก็คือการถ่ายทอดภาษาต้นฉบับออกมาเป็นภาษาฉบับแปลให้คนอ่านฉบับแปลเข้าใจฉบับแปลได้เท่ากับที่คนอ่านต้นฉบับเข้าใจต้นฉบับนั่นเอง ในการแปลบทความเชิงวิชาการ รูปแบบของตัวบทในภาษาต้นฉบับจะเปลี่ยนแปลงไปในภาษาฉบับแปล ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านภาษาฉบับแปลเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างถ่องแท้ การเปลี่ยนรูปแบบในที่นี้ไม่ใช่การเปลี่ยนเนื้อหาของต้นฉบับ แต่เป็นการให้ข้อความในภาษาฉบับแปลให้สื่อความหมายของภาษาต้นฉบับอย่างสมบูรณ์ต่อผู้อ่านฉบับแปล

การถ่ายทอดศัพท์เชิงวิชาการด้านเฟมินิสต์ก็เป็นปัญหาที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่ง ทั้งนี้ เพราะศัพท์เชิงวิชาการแต่ละคำจะแฝงพื้นความรู้ในแนวคิดเฟมินิสต์ไว้ด้วย ผู้แปลจะเข้าใจศัพท์เหล่านี้ได้ก็ต้องศึกษาความรู้นอกตัวศัพท์หรือแนวคิดที่แฝงอยู่ในคำเพิ่มเติม หลังจากการศึกษา คำศัพท์จนเข้าใจดีแล้ว ผู้แปลจะต้องถ่ายทอดคำดังกล่าวออกมาเป็นศัพท์แปลที่ผู้อ่านชาวไทยเข้าใจได้ ซึ่งบางครั้งการแปลศัพท์คำต่อคำอาจจะใช้ไม่ได้ผล เพราะผู้อ่านบทแปลที่ไม่คุ้นกับแนวคิดเฟมินิสต์อาจไม่เข้าใจ ฉะนั้นผู้แปลจึงแก้ปัญหาด้วยการอธิบายแนวคิดที่แฝงอยู่ในคำศัพท์ไว้ในภาคผนวกท้ายบทแปล อธิบายเพิ่มเติมไว้ในวงเล็บหลังคำศัพท์ที่มีปัญหา หรือใช้วิธีการแปลศัพท์แบบระบุชี้ชัด การเลือกใช้วิธีหนึ่งวิธีใดในสามวิธีที่กล่าวมานี้ไม่ถือว่าเป็นการ ผ่าฝืนทฤษฎีการแปลแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะผู้แปลไม่ได้ทำให้ความหมายในบทแปลบิดเบือนไปจากความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อ เทคนิคทั้งสามประการที่ผู้แปลนำมาใช้นี้ก็เพื่อให้ผู้อ่านบทแปลเข้าใจ ความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้เท่ากับผู้อ่านในภาษาต้นฉบับ ซึ่งนับว่าทำให้วัตถุประสงค์ในการแปลบรรลุลงได้ (วัตถุประสงค์ในการแปลจะบรรลุได้ก็ต่อเมื่อผู้อ่านบทแปลเข้าใจในสิ่งที่ต้นฉบับกล่าวถึงได้เท่าเทียมกับผู้อ่านในต้นฉบับ)

กล่าวโดยสรุปแล้ว การที่จะแปลงานเชิงวิชาการงานหนึ่งให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง นอกจากผู้แปลจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของกระบวนการแปลตามทฤษฎีความหมายทั้งสามขั้นตอนอย่างเคร่งครัดแล้ว ผู้แปลยังจะต้องเรียนรู้เทคนิคต่างๆที่จะนำมาปรับใช้ในการแปลด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านบทแปลเข้าใจความหมายได้เท่ากับผู้อ่านต้นฉบับ